

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/76/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821010038
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5821010038.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovéj a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a Mgr. Anny Mihálikovej, na verejnom zasadnutí konanom 12. apríla 2022 prejednal odvolanie podané obžalovaným S. J., nar. XX.XX.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/9/2021-101 z 20.7.2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/9/2021-101 z 20.7.2021 vo výroku o treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por., pri nezmenenom výroku o vine a výroku o treste odňatia slobody rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/9/2021-101 z 20.7.2021,

obžalovanému S. J., nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom U.,
Z. B. XXXX/X,

u k l a d á :

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j), l) Tr. zák. trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 1 (jeden) rok a 6 (šesť) mesiacov.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/9/2021-101 z 20.7.2021 bol obžalovaný S. J. uznaný za vinného, že:

dňa 3.7.2020 v čase o 18.45 hod. viedol pod vplyvom alkoholu motorovú štvorkolku CF MOTO CFORCE 550, ev. č. NO-668CO po poľnej ceste v katastri obce U. smerom na Z. ulicu, približne 500 m od svojho bydliska domu č. XXXX/X, kde nezvládol v dôsledku ovplyvnenia alkoholom vedenie vozidla, prevrátil sa so štvorkolkou nabok, 17 minút po nehode sa podrobil dychovej skúške na alkohol prístrojom Alcoquant 6020plus č. A410059 a bola mu nameraná hodnota 0,80 mg etanolu v litri vydýchnutého vzduchu, čiže v čase nehody bol ovplyvnený koncentráciou alkoholu v krvi v rozmedzí 1,276 až 1,411 promile,

čím spáchal prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák.

Za to bol podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. súd obžalovanému určil

skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní 2 roky a 6 mesiacov.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo 20.7.2021 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, po vysvetlení významu rozhodnutia súdu a poučení o opravnom prostriedku prokurátor uviedol, že sa vzdáva práva na podanie odvolania. Hlavné pojednávanie sa za splnenia zákonných podmienok vykonalo v neprítomnosti obžalovaného.

Dňa 13.9.2021 súdu prvého stupňa bolo doručené odvolanie obžalovaného, v ktorom sú uvedené nasledovné argumenty:

„Vzhľadom k tomu, že som nebol na hlavnom pojednávaní, potrebujem uviesť tieto náležitosti na daný prípad.

V prvom rade sa chcem poďakovať súdu za podmienku, lebo ak človek niečo dostane, patrí sa poďakovať. Preto ďakujem. Celý život som sa snažil dodržiavať zákony tohto štátu a žiť tak, aby som bol poriadnym občanom a pozorným vodičom. Čo sa týka prípadu, prečo som sa nedostavil na hlavné pojednávanie. Bolo to preto, lebo po návrate z kúp. liečby som dostal predvolanie na súd, aby som nezabudol, keďže úraz mi spôsobil tržnú ranu 25 cm na hlave, tak som si to poznačil do kalendára. Lenže namiesto 20.7. som si poznačil 27.7.

Podstata vecí, prečo sa odvolávam, je hlavne v tom, že si myslím, že odobratie vodičského na 30 mesiacov je pre mňa príliš kruté, a preto žiadam o zmiernenie trestu. Nakoľko okrem tohto prípadu som nikdy v živote si nedovolil sadnúť za volant a jazdiť pod vplyvom alkoholu. A to už jazdím 38 rokov. Ako živnostník od roku 2002 jazdím dennodenne a hlavne v Bratislave, kde pracujem. Za 10 rokov som tam najazdil 500-tisíc km.

Tento prípad, čo sa stal, pripisujem môjmu zdravotnému stavu. Nakoľko začiatkom júna ma odviezla záchranka do nemocnice. 30.6.2020 som ukončil PN a 3.7.2020, keď sa mi to stalo, že po konzumácii alkoholu si nepamätám ďalší priebeh, až keď som sa prebral v nemocnici na ARE. Dokladám prefotenú lek. správu. Preto keby som to vedel ovplyvniť, nebol by som jazdil po požití alkoholu. Nakoľko vodičský veľmi potrebujem, či už na doliečenie zdravotného stavu, ale aj pracovne. Preto od úrazu 3.7.2020 úplná abstinencia, žiaden alkohol. Preto u mňa nehrozí ďalšia jazda pod vplyvom alkoholu.

V rozsudku sa uvádza, že trest má pôsobiť individuálne priamo na obžalovaného. Ja si myslím, že som už bol až moc potrestaný. Veď zašitá hlava 25 cm, zlomená lopatka, zlomené 3 krčné stavce, zlomené 2 hrudné stavce, som rád, že som to prežil, že ma tu pán Boh ponechal, aby som mohol vytvárať ďalšie hodnoty pre tento štát. Trebárs takúto kaplnku, ktorú som urobil so synom, prikladám fotku. Chcem sa čím skôr zaradiť do pracovného procesu.

Ak to zákon umožňuje, žiadam o ponechanie vodičského, nakoľko u mňa je vylúčená ďalšia jazda na motorovom vozidle pod vplyvom alkoholu.

Ako garanciu ponúkam v prípade ďalšej jazdy na motorovom vozidle pod vplyvom alkoholu doživotné odobratie vodičského oprávnenia. Ďakujem za spravodlivé rozhodnutie.“

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k dôvodom odvolania obžalovaného.

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. Obžalovaný v konečnom návrhu uviedol, že sa pridrižiava dôvodov podaného odvolania tak, ako tieto na verejnom zasadnutí predniesol a v zmysle týchto dôvodov krajskému súdu navrhol aj rozhodnúť. Žiadal o zníženie trestu zákazu činnosti, prípadne o neuloženie trestu zákazu činnosti.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., odvolanie spĺňa náležitosti § 311 ods. 1 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na

chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Obžalovaný podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa len proti výroku o treste zákazu činnosti, ale odvolací súd vykonal všeobecný prieskum rozhodnutia súdu prvého stupňa o vine, ako i prieskum konania, ktoré predchádzalo odvolaním napadnutému výroku rozsudku súdu prvého stupňa voči obžalovanému, pretože z pohľadu zákona a spravodlivosti žiadny trest nemôže obstať pri nezákonnom rozhodnutí o vine páchatela.

Odvolanie obžalovaného voči výroku o treste krajský súd vyhodnotil ako dôvodné.

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Skutkové zistenia prvostupňového súdu, tak ako sú vyjadrené v napadnutom rozsudku, sú správne a úplné, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonávaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa si vytvoril dostatočný skutkový základ k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu. Súd prvého stupňa odôvodnil svoje skutkové a právne úvahy vo vzťahu k výroku o treste, s ktorými sa ale krajský súd v plnom rozsahu nestotožnil, výšku uloženého trestu zákazu činnosti považuje z hľadiska generálnej a individuálnej prevencie za neprimerane prísnu.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatela a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatelmi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatela, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatelovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatelov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V súvislosti s namietanou neprimeranosťou uloženého trestu odvolateľom treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchateľa môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade, ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému páchateľovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Okresný súd vo vzťahu k uloženému trestu zákazu činnosti nesprávne aplikoval pri úvahách týkajúcich sa ukladania tohto druhu trestu ustanovenie § 34 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchateľa, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Z aktuálneho odpisu registra trestov bolo zrejmé, že obžalovaný nebol v minulosti súdne trestaný. Obžalovaný mal v čase skutku 55 rokov, žil doposiaľ bezúhonný život, spáchanie skutku nepochybne oľutoval a toto oľutovanie možno vnímať ako úprimné. Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 2 roky a 6 mesiacov, ktorý okresný súd uložil obžalovanému, sa krajskému súdu zdal priveľmi prísny, a to najmä k osobe obžalovaného, ktorý nemá sklony k páchaniu trestnej činnosti, a rovnako aj s poukazom na okolnosti spáchania stíhaného skutku, ktorý sa v tomto prípade kladie obžalovanému za vinu. Vo všeobecnosti možno súhlasiť s názorom okresného súdu, že alkohol za volant nepatrí a že takéto správanie možno považovať za najarogantnejšie správanie vodiča voči ostatným účastníkom cestnej premávky. Každý prípad však treba posudzovať individuálne a nezodpovedných vodičov netrestať paušálne bez ohľadu na danosti konkrétneho prípadu. Krajský súd má za to, že v tomto prípade treba poukázať na skutočnosť, že obžalovaný jazdil na poľnej ceste, na motorovej štvorkolke, v priestoroch, kde nie je vysoká frekvencia ostatných účastníkov cestnej premávky, pričom viac-menej ohrozil len seba a v menšej miere ohrozil život a zdravie ľudí a cudzí majetok. Krajský súd v žiadnom prípade nebagatelizuje konanie obžalovaného, ktoré je bez pochyb konaním nezodpovedným, ale jeho závažnosť nie je taká, aby odôvodňovala uloženie takého prísneho trestu zákazu činnosti, aký uložil okresný súd. Krajský súd tiež prihliadol na to, že obžalovanému bol popri treste zákazu činnosti uložený tiež trest odňatia slobody s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby. Podľa názoru krajského súdu nie je potrebné na obžalovaného pôsobiť tak prísny trestom zákazu činnosti. Vzhľadom k hore uvedenému preto krajský súd uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 1 rok a 6 mesiacov, čo sa javilo ako trest primeraný a spravodlivý. Uložený trest odňatia slobody týmto rozhodnutím zostáva nezmenený.

Krajský súd si osvojil aplikáciu hmotnoprávných noriem, ktoré súd prvého stupňa použil pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu, vrátane správneho zistenia dvoch poľahčujúcich okolností (§ 36 písm. j/, písm. l/ Tr. zák.), keďže viedol pred spáchaním skutku riadny život a sa priznal k spáchaniu činnosti a úprimne ju oľutoval, a absencie prirážajúcich okolností. Okresný súd tiež správne aplikoval ustanovenie § 38 ods. 3 Tr. zák. Krajský súd však uzatvára, že okresným súdom uložený trest zákazu činnosti vo výmere 2 roky a 6 mesiacov po znížení hornej hranice o jednu tretinu (§ 38 ods. 3 Tr. zák.) nepovažuje odvolací súd za primeraný a spravodlivý.

Nadriadený súd pri rozhodovaní o výmere trestu zákazu činnosti obžalovanému zohľadnil všetky okolnosti veci tak z hľadiska spáchaného skutku, jeho právnej kvalifikácie, ako i z hľadiska osoby obžalovaného, a to z pohľadu jeho doterajšieho spôsobu života, ako i aktuálnych osobných pomerov.

S poukazom na správne dôvody odvolania obžalovaného, ktoré si krajský súd osvojil v plnom rozsahu a v podrobnostiach na ne poukazuje, dospel krajský súd k záveru, že stavu veci, zákonu a spravodlivosti bude zodpovedať uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu obžalovanému S. J. vo výmere 1 rok a 6 mesiacov, pri aplikácii procesného postupu podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. a na podklade § 322 ods. 3 Tr. por.

Rozhodnutie senátu bolo prijaté pomerom hlasov 3 za a 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.